

‘ChristenUnie wordt niet door coalitiepartners vermorzeld’

Door Laura Bianchi

De ChristenUnie is maar een kleine partij tussen de coalitiepartners CDA en PvdA. Speelt er een Calimero-gevoel of valt dat wel mee? Hoe vindt de partij zelf eigenlijk dat ze het doet in de coalitie? Avondstudent Politicologie aan Campus Den Haag Jonathan van der Geer geeft een inkijkje. Hij werkt als fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer.

De ChristenUnie is volop aan het emanciperen en dat zorgt voor een nieuwe plaats in het politieke spectrum en daarmee voor het verwezenlijken van haar idealen. De bereidheid tot regeringsdeelname is cruciaal geweest in het emancipatieproces, vindt Jonathan van der Geer. ‘Dat was een enorme kans. Ik dacht, dit is *“once in a lifetime”*. Maar inmiddels sluit ik niet uit dat de partij in de toekomst opnieuw aan de onderhandelings-tafel komt te zitten.’ Van der Geer is blij dat hij de fulltime bezig kan zijn met zijn diepe motivatie: maatschappelijk betrokken zijn. Hij is de op één na jongste in een gezin met 16 kinderen. Het heeft hem politiek gevormd: ‘ik ben opgegroeid in een sociologisch experiment. Aan tafel was er altijd debat en er waren verschillende kampen. Ik moest als kind altijd uitvinden wie welke belangen had en waar ik zelf stond. Ik ben een echt politiek diert.’ In zijn werk leeft hij zich uit: voorafgaand aan een debat zit hij te sparren met Kamerleden. Verder is hij voorzitter van de Kamerleden Joël Voordewind en Cynthia Ortega en verantwoordelijk voor de publieksvoorlichting.

Het is voor de ChristenUnie een grote stap geweest om te beslis-

sen deel van de regering te worden, volgens Van der Geer. Het begon met de uitnodiging om te komen praten met het CDA en de PvdA: een ongekende kans voor de partij. Na weken onderhandelen aan de bekende ronde tafel kwamen de drie partijen tot een akkoord. En daarmee was de ChristenUnie drie bewindspersonen rijker.

‘De partij krijgt nu een kans het verschil te maken, idealen proberen te verwezenlijken. De ChristenUnie verandert door de onderhandelingen niet van mening, maar we zitten nu wel in een andere rol. Daar moeten we soms nog wel aan wennen. Dan zitten we te grinniken bij een behaald succes. Dat nemen we ook mee bij de dankpunten tijdens de fractievergadering. Elke dinsdagochtend komen we met ongeveer dertig collega’s bij elkaar en starten we samen de week. Een bijbellezing, een gebed en ook de dankpunten horen daarbij.’

De regeerperiode is spannend en vergt alle aandacht, maar Van der Geer kijkt ook al een beetje vooruit. ‘Ik sluit niet uit dat de partij in de toekomst opnieuw aan de onderhandelings-tafel komt te zitten.’ Hij wijst op de stabiele opiniepeilingen, waaruit blijkt dat de Chris-

tenUnie sinds begin 2007 vrijwel constant zes zetels scoort. Na een klein dipje afgelopen zomer staat de partij in de peilingen van Maurice de Hond eind september weer op zes zetels, het niveau van de vorige verkiezingen. Ze is daarmee de enige regeringspartij die niet op verlies staat. ‘We vreesden dat we zouden worden vermorzeld door de twee grotere coalitiepartners, een scenario dat bij D66 bekend is. Bij ons gebeurt dat niet. We doen er alles aan om trouw te blijven aan ons gedachtegoed en we zijn in staat om accenten te leggen in het beleid. Dat herkennen de kiezers, ze blijven ons trouw.’

De ChristenUnie weet een stempel te drukken op het beleid en dat wordt de partij niet altijd in dank afgenomen. De partij is relatief klein en gebruikt de Bijbel als uitgangspunt. Velen vinden dat de partij haar mening niet aan anderen mag opdringen en dat aan bepaalde verworvenheden niet mag worden gemorreld. De discussie over embryoselectie bij dragers van erfelijke kanker laaide hoog op, mede door de reactie van de ChristenUnie op dit thema. De stampij die zijn partij heeft gemaakt, was volgens Van der Geer volkomen terecht: ‘we moesten wel aan de noodrem

Personalia:

Naam: Jonathan van der Geer

Leeftijd: 24 jaar

Huidige opleiding: tweedejaars Politicologie aan Campus Den Haag, Universiteit Leiden

Vorige opleiding: HBO Personeel & Arbeid

Werk: voorlichter Tweede Kamerfractie ChristenUnie

trekken. De onverwachte brief van PvdA-staatssecretaris Bussemaker zette ons voor het blok.' Van der Geer doelt op het feit dat de brief nog niet in het kabinet was besproken en dat deze ging over het verruimen van de toepassing van embryoselectie. De partij vond het belangrijk om dat eerst in het kabinet te bespreken.

Van der Geer is ook niet te spreken over de debatten die daarna volgden. "Het effect van deze gang van zaken is dat het debat politiseert, terwijl het zo'n gevoelig onderwerp is. De broodnodige nuances zijn door het klimaat in de Kamer minder belangrijk en dat vind ik jammer. Het is me opgevallen dat er een gebrek aan nieuwsgierigheid was naar de redenen voor ons standpunt. Andere partijen, maar ook media, hadden zich meer kunnen verdiepen in onze argumentatie, die vaak als minderwaardig, klinisch en kil werden afgeschilderd. Alsof wij het dilemma niet zagen. Dat vuurtje werd door de oppositie natuurlijk nog eens opgestookt. Er is een spoeddebat gevoerd waarvan ik mij afvroeg of dat de juiste manier is om met deze materie om te gaan. De houding van het CDA was ook opmerkelijk. Ze hebben er een week over gedaan om een standpunt te formuleren. Dat is volgens mij ook een tactische over-

weging geweest en de ChristenUnie heeft ondertussen de kastanjes uit het vuur gehaald."

Volgens Van der Geer is de partij tevreden over de afspraken die uiteindelijk zijn gemaakt, want de criteria rond embryoselectie zijn er een stuk duidelijker op geworden. Ook al voldoet de regeling niet aan het ethische en politieke ideaal waarnaar ze streeft, met dit compromis kan de partij leven. "Natuurlijk boeten we in op onze idealen, maar daar is niets verkeerd aan. Een compromis is het meest haalbare, we zijn hier heel realistisch in."

Dat emanciperen met horten en stoten gaat en dat regeren verantwoordelijkheden met zich mee brengt, blijkt wellicht uit de uitglijder van Eimert van Middelkoop. "Van Middelkoop was blij dat hij niet in dienst hoefde", kopte *NRC Handelsblad* op 23 september naar aanleiding van een interview met de minister in weekblad *Vrij Nederland*. De media en de politiek vielen massaal over de uitspraken van de minister. "De uitspraken zijn heel ongelukkig, het is echt een stom incident," zegt hij chagrijnig. "Maar het zegt helemaal niets over de standpunten van de ChristenUnie. We zullen die ophef niet ontkennen of bagatelliseren,

maar we probeerden wel zo snel mogelijk te bedenken hoe we het begrip zouden kunnen terugbrengen. Concreet betekende het voor mij dat ik met Joël Voordewind op een uitnodiging van het radioprogramma *Standpunt.nl* ben ingegaan. Daar heeft Joël geprobeerd om begrip te tonen voor de ophef, maar ook duidelijk te maken welk belang de ChristenUnie hecht aan een goed defensieapparaat. Daar is hij goed in geslaagd."

De opmerkingen van Van Middelkoop zijn onder leden in het land soms met wat gemopper ontvangen. Maar er is vooral veel steun, zegt Van der Geer. "Bij de ChristenUnie krijg je altijd een tweede kans, mensen laten je niet snel vallen." Hij proefde de sfeer onder de leden eind september tijdens een Inspiratiedag van de ChristenUnie. Ongeveer 400 bestuurders en leden uit het hele land kwamen bijeen om de campagne voor de komende gemeenteraadsverkiezingen in 2010 te starten. Van der Geer heeft twee workshops Permanente Campagne gegeven. "Het was heel inspirerend om zoveel enthousiaste mensen te ontmoeten. Het voelt goed om even buiten het Haagse wereldje op adem te komen en terug te gaan naar de *roots* van de partij en zo de basis weer aan te scherpen. Daar knap ik echt van op." ■